

Op zaterdag 12 maart liepen wij met 24 leden een wandeling door het eeuwen oude cultuurlandschap van het voormalige schermereiland gelegen tussen de grote Beemster aan de westkant en de Schermer aan de oostkant en de Starmeer aan de zuidkant van het eiland. De Rijk, "het kind van de westenwind" was het grootste dorp hier op het drassig veen eiland.

Vanuit het hoger en centraal gelegen Graft ontstond langzaam het rijke dorp De Rijk met zijn haringvisserij, walvisvaart, koopvaardij, scheepsbouw en verwante industrie, aan de oostkant van het eiland, met een stabiele oever waar weinig land verlies werd geleden door het water van de meren rondom.

De dominante wind was n.l. altijd zuidwest. De west en zuidkant hebben veel geleden van land verlies door het opdringende water (ook was er nog een bescheiden eb en vloed) Ook in de middeleeuwen zijn door eilanders vaak eenvoudige dijkjes aangelegd. Om o.a. de groter wordende meertjes op het eiland te kunnen beteugelen. (Noordeindermeer en Graftermeer)

Nu is het geen echt eiland meer, nog wel goed herkenbaar. Het waterniveau van de ringvaarten van de voormalige grote droogmakerijen zorgde ervoor dat het zompige eiland ook bedijkt moest worden en nu een laaggelegen polder werd.

Over deze polderdijkjes liepen we deze prachtige wandel tocht. Gestart in het centrum van het dorp, bij lunchroom, "Koffie en wat lekkers" liepen we het dorp uit naar het Oostdijkje, uitkijkend over het oude landschap met de honderden eilandjes en slootjes die in de middeleeuwen oost-

west gegraven waren om het veenland systematisch te ontginnen. Alles oost-west met centraal gegraven brede Rijper Gouw als hoofd sloot die noord-zuid lag. Een ontginning systeem van Egmondse Benedictijner abdij. Uitgemeten in Rijnlandse roeden, het meetsysteem uit de middeleeuwen.

Vanaf het Oostdijkje liepen we het "Kerkepad" op, een aan een gesloten graspad die de verbinding vormde tussen tussen de nu droge Beemster en het dorp Noordeinde. Het pad werd gebruikt door de beemsterlingen die gebruik maakten van Katholieke en

Mennonieten (doopsgezinden) schuilkerkjes in Noordeinde. In het midden stak men toen de Rijper Gouw over. Wij nu via een brug van het Staatsbosbeheer.

Via een zijpad kwamen we langzaam het oude dorp Groot-Schermer binnen, langs een van de mooie raadhuisjes hier op het eiland. Vanuit hier gingen we de Menningweerdijk op. Hier was goed te zien dat de steeds groter wordende Noordeindermeer bijna de Schermer raakte, en al snel een dam/dijk werd aangelegd. Water en landverlies werd een bedreiging voor het dorp daar. Langs de draaiende Menningweer molen kwamen we aan de Westkant van het eiland bij het gehucht "Laan", een laag drassig gelegen punt op het eiland waar veel doopsgezinde vluchtelingen hun toevlucht vonden.

Het hele eiland was voor deze geloofsgemeenschap een veilig plek. Van hieruit liepen we langs de westkant (Schermerkant) van het eiland verder naar het dorp Driehuizen. Een oud vissersdorp ingeklemd tussen de Schermer en het steeds groter wordende Nooreindermeer. Hier werden we in het populaire café "de Vriendschap" verrast met een geweldige Snert met roggebrood en spek. Een heerlijke lunch.

Het laatste deel van deze wandeling liep het dorp uit naar de visweg over de 2 bruggetjes naar de grasdijk van de Noordeindermeer. In 1654 drooggemalen. Hij werd te groot en te gevaarlijk, de behoefte aan land werd ook groter.

We passeerden nog een oude dijk doorbraak met een "wiel". Via deze Noordeindermeerdijk kwamen we het gehucht Noordeinde binnen. Ooit een welvarend dorpje met schuilkerkjes, touwslagerijen, zeilweverijen, alles t.b.v. de scheepvaart. Ook Noordeinde ligt op een verhoogde dijk die vanuit Graft ontstond om de eilandspolder

Via Graft, langs het prachtige raadhuisje, was het vanaf de "hoek van Graft" nog 1 km naar De Rijp. Prachtig om de bebouwing van het dorp te zien met de toren van de grote kerk met het nieuwe carillon.

Voor vele was het eind van deze wandeling een welkome zit in de "oude Herberg" met een drankje en bitterballen.

Het was een prachtige en gezellige dag.
Dank aan de organisatie en verheugen ons op een nieuwe Jacobs wandeling.

Verslag geschreven door Timo